

1600 : DE SLAG BIJ NIEUWPOORT

door Gerard VANDAMME

Ik wou nog even stilstaan bij de boeiende tentoonstelling in de Nieuwpoortse stadshalle, betreffende dit thema, en eveneens bij de erbij aansluitende, uitstekende diavoordracht door dhr. Erwin MAHIEU.

In beide gelegenheden werd ondermeer de aandacht gevestigd op de aanduiding van de plaats van de veldslag, op kaarten van de streek, beginnende bij de "Kabinetskaart van J. de FERRARIS – 1777". Deze draagt ten noorden van Lombardsijde de vermelding : "Champ de bataille en 1600", waaronder twee gekruiste sabels. Dit teken met alleen het jaartal 1600, komt op ongeveer dezelfde plaats, op diverse latere kaarten voor, m.i.v. de Belgische legerstafkaarten tot in de dertiger jaren.

Bij verder nazicht kwam ik echter tot enkele eigenaardige vaststellingen :

- 1) De voornoemde Ferrariskaart vertoont nog een vermelding : "Combat du 2 Juillet 1600", waarboven één schuine sabel met punt naar rechtsboven, dit ten Zuidwesten van het kruispunt van de Stuiver- en de Leffingestraat (N.B. straten die rond 1750 werden aangelegd en er niet waren in 1600).
- 2) Op een hele reeks Belgische legerstafkaarten staat ook een schuine sabel met punt naar rechtsboven, waarnaast het jaartal 1600, dit ten Zuiden van Stene-Dorp dicht bij de z.g. "Pont de Thebusse" en "Ferme de Thebusse" (die pas uit begin 19^e eeuw dateren). Wat zich op de twee voornoemde plaatsen – toen wellicht woeste grond – afspeelde is een open vraag.

In de diverse beschrijvingen van de destijdse gebeurtenissen, komen onvoldoende gegevens voor die terzake klaarheid brengen.

Er is alleen spraak van een treffen van staatse troepen – 300 ruiters en 1.500 man voetvolk, onder bevel van graaf ERNST, met het leger van ALBERTUS, waarbij de eersten uiteengeslagen werden aan de "Leffingherbrug" of de "Leffingherdijk" (zie Catalogus Tentoonstelling Nieuwpoort, blz. 83 en 84). Edw. VLIETINCK in "Het Oude Oostende en zijn driejarige Belegering", blz. 276, vermeldt slechts dat graaf ERNST de vijand "aan de dijk van Albertus" vergeefs poogde tot staan te brengen.

Hebben bovengenoemde plaatsaanduidingen op de Ferrariskaart en de Belgische legerstafkaarten – beide gelegen op Oostends grondgebied – werkelijk enige betekenis, of berusten ze op vergissingen ?

Bij navraag sloot dhr. E. MAHIEU de tweede mogelijkheid niet uit !

Kan iemand klaarheid brengen in deze kwestie ?